

Unes excavacions troben les restes d'una església i un convent del s. XIII a la Torre Santa Caterina

El jaciment s'integrarà al Pla Especial Urbanístic de Protecció del Patrimoni de Manresa (PEUPM) com a element patrimonial protegit per la seva correcta preservació i gestió

Un arqueòleg treballant en la troballa feta al pla de Santa Caterina | AjM

L'Ajuntament de Manresa ha iniciat treballs arqueològics als Plans de Santa Caterina, a uns 200 metres de la torre. L'objectiu de la intervenció és confirmar els indicis de la presència d'una edificació que podria ser del segle XIII en aquest entorn, així com la recuperació i l'estudi de la totalitat de les restes i el seu abast espacial i cronològic. També es documentaran i es preservaran les restes materials que puguin aparèixer en annexes de l'edifici o a estrats d'èpoques anteriors.

La voluntat de l'Ajuntament és protegir el jaciment per poder ampliar el coneixement de la història de la ciutat. Així, el jaciment s'integrarà al Pla Especial Urbanístic de Protecció del Patrimoni de Manresa (PEUPM) com a element patrimonial protegit per la seva correcta preservació i gestió.

La intervenció és a càrrec de l'empresa Catarqueòlegs SL i s'està duent a terme per mitjans mecànics i manuals i amb tècniques arqueològiques per deixar netes i a la vista totes les restes possibles de l'edifici històric.

Segons els primers indicis, es treballa amb la possibilitat que les restes localitzades puguin correspondre a una església i convent documentat en el segle XIII, dedicat a Sant Cristòfol, el qual el 1306 ja s'havia transformat en una comunitat de canongesses. La ubicació de l'edifici en aquest indret no seria casual, ja que segurament es tractava d'un encreuament de camins entre Montserrat, Manresa i Igualada de gran importància des del segle X. Aquests edificis foren enderrocats en el marc de la Guerra Civil Catalana (1461-1472), i la capella va ser novament reconstruïda el 1502 per ordre del Consell Municipal de Manresa. Sembla que l'any 1586 s'hi inaugurà un retaule dedicat a Santa Caterina d'Alexandria, motiu pel qual a partir d'aquell moment fou coneguda amb el nom de capella de Santa Caterina. Aquest edifici hauria quedat definitivament abandonat i derruït entre els segles XVIII i XIX.

En aquests moments, els arqueòlegs estan retirant totes les restes d'enderroc de l'últim edifici que hi hauria hagut en aquest indret, que correspondria al segle XIX, en l'última etapa activa d'aquest jaciment. Es tractaria d'un edifici de tipus productiu, associable a un mas, adossat a una estança que sembla que es pot identificar amb una capella.

Al final de la intervenció, caldrà deixar les restes protegides de manera que el jaciment no es degradi i es garanteixi la seva preservació i la continuïtat de l'estudi. Les tasques de la campanya d'enguany s'allargaran encara un mes, aproximadament, i compten amb l'autorització de les propietats dels terrenys i dels Serveis Territorials del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

Un cop finalitzada la intervenció arqueològica se'n faran públics els resultats i es valorarà la conveniència de programar una visita ciutadana, si la preservació del jaciment ho permet. També es valorarà la possibilitat de fer noves actuacions. Al final de les tasques d'excavació i recerca es faran tasques de consolidació dels murs per tal de preservar les restes de cara a la seva conservació i de cara a eventuais visites.

Seguint la pista d'uns indicis

La possible existència del jaciment es va detectar el 2013, quan es va localitzar material ceràmic en superfície en aquesta zona dels Plans de Santa Caterina, en un turonet cobert de vegetació boscosa entre camps. Aquests materials s'associaven a diverses restes d'estructures de murs.

A partir dels indicis es va considerar la potencialitat del jaciment arqueològic i el seu eventual lligam amb un edifici d'època medieval i/o moderna, amb possibles estrats a més profunditat que es podrien relacionar amb èpoques anteriors.

Des d'aleshores, l'Ajuntament de Manresa ha dut a terme accions per anar definint l'abast del jaciment, que no s'havien fet públiques per tal d'evitar que visites poc curoses poguessin malmetre la seva integritat i dificultar la recerca arqueològica. Enguany, finalment, s'ha pogut abordar una intervenció arqueològica extensiva i programada per procedir a l'estudi complet del jaciment i a la seva recuperació per a la ciutat. El cost total de la intervenció és de 24.773 més IVA.